

DANICA.

Katolišk cerkven list.

List 47.

V četrtek 23. listopada 1854.

Tečaj VII.

Maril, prečisti Devic!

Zari se, Danica veselo priplava.
O Marija! Ti Danica,
Ti prečista si Devica!
O Marija! davno že to vem.
Si vsa lepa, si vsa sveta,
Si od greha izuzeta.
Te očitno jest spoznati smem.

Dan že je. Že solnee visoko ustaja.
Ti, Marija! si Kraljica,
Si usih devic Devica!
To povzdigne Te čez angele.
Ti brez madeža spočeta,
Si Devica — Mati sveta!
Le še višje to povzdigne Te.

Noč pride. Že solnee za goro zahaja.
Takrat, o Devica mila!
K' bo mi zadnja ura bila,
Ko bom tek odločen dokončal,
Bodi meni pomočnica!
De bom s Tabo, o Devica!
U nebesih večno kraljeval.

Janez.

Marija Devica brez madeža spočeta po pobožni misli vsih časov.

Kakor lilija med ternjem, je moja prijateljica med hčerami. Visoka pesem 2, 1.

Besedo sim verhi postavil: Marija Devica brez madeža spočeta, zato ker je bolj razločna, kakor pa ona: Prečisto spočetje Marije Device. Najdejo se namreč med ljudstvom taki priprosti in vender sami sebi modri, kateri pri besedi od prečistiga spočetja Marije Device mislijo le na to, kar izrekujemo v skrivnostih roženkranca z besedo: Kteriga si Devica od svetiga Duha spočela. Beseda od prečistiga spočetja Marije Device namreč ne zadeva začetka Jezusoviga življenja po človeški natori, ko je Beseda od Marije Device meso nase vzela, in med nami prebivala; ampak obsega začetek Marijiniga življenja, ko je ta presveta Devica sama prišla iz roke Stvarnikove. De je pa Marija Devica brez madeža spočeta, ali de njeno spočetje je vse čisto, to pravimo s sveto cerkvijo v tem pomenu, de presveta Devica v prvem začetku svojiga življenja ni bila zadeta od dolga ali madeža izvirniga ali poerbaniga greha, de je bila vsa nedelžna pred Božjimi očmi že v tisti priči, ko vsakr drugi človek začne svoje bitje v stanu krivice in Božje neprijaznosti; ali s priliko, de ona je lilija med ternjem.

Ta resnica se je do zdaj štela kakor pobožna misel, ne pa kakor verski stavek, zato ker od

cerkve ni bila še z vso ojstrostjo izrečena, tudi ne stoji sama zase, ampak se opera na resnico, de je Marija Mati našiga Zveličarja Jezusa Kristusa. Zdaj pa se cerkev pripravlja, to resnico na ravnost, na tanko in oestro kakor verski stavek izreči — verski stavek, to je resnica, ktera je v cerkvi povsod, vselej in sploh pri vernikih veljala, in tako vselej z vso gotovostjo veljati ima. Kako to? bo kdo prašal: mar cerkev nove verske stavke stvari? Nikakor ne, ampak ona vedno stari zaklad svete vere ohranjuje, in iz njega novo in staro, to je vse svetleje in svetleje na dan nosi. Pomniti je namreč, de v življenji vesoljne cerkve se to ponavlja, kar se godi v življenji človeškim po samim. Zaklad nebeskih resnic prejme vsakreri verni kristjan; vender resnice po samim se le časama bolj razumeva, si jih z lastnim premišljevanjem bolj pojasnuje in bolj zaterduje, tudi jih takrat sam zase nar bolj razločno in gotovo izrekuje, ko je od kaciga nasprotnika zavračevan. Ravno tako si sveta cerkev po besedi sv. Vincencija Lerinskiga z vso pridnostjo prizadeva, de z zvestim in modrim obdelovanjem starih nauk to, kar v začetku se nima popolne podobe, bolj natanko določi in zravna; de, kar je že določeno in razvito, dokaže in zaterdi; de, kar je zaterjeno in dognano, obderži in ohrani. Tudi cerkev v sklepah svojih zborov ni družiga iskala, razun de, kar se je popred priprosto verovalo, bi se potem verovalo bolj na tanko; de, kar se je popred bolj po lahnim oznanovalo, bi se potem oznanovalo bolj z močjo; de, kar se je popred z manjši previdnostjo izpeljevalo, bi se potem izdelovalo z večji skerbjo. (Vincencij Ler. Comm. c. 32.) Tudi se v časih zgodi, de cerkev kteriga nauka ne izrekuje precej z vso ojstrostjo zavoljo nekterih, ki so slabi v veri, in bi resnice v vsi svetlobi ne bili v stanu prenesti; ravna namreč takrat po zgledu Jezusovim, kateri je rekel učencam: „Se veliko vam imam povedati, pa zdaj niste v stanu prenesti“. (Jan. 16, 12.) Vender, kadar bi utegnili zmota premagati, takrat cerkev svoje besede ne zaderzuje, ampak resnici toliko bolj gotovo, bolj svetlo, bolj močno spričevanje daje. Pri nekterih verskih resnicah pa ima cerkev posebno veliko nasprotovanja zmagati, in posebno globoke skrivnosti preiskati: zatoraj se njen določeni glas zakasnuje, desiravno se resnica sama spoznanju ne odteguje.

To poslednje velja zlasti v pobožni misli od prečistiga spočetja Marije Device: tako de se presveta Devica sama zamore klicati lilija med ternjem cveteča, ker je bila sama vsa čista med množico grešnikov; in de se tudi nauk od njeniga prečistiga

spočetja mora imenovati med ternjem zapleten, ker ga je mnogo nasprotovanje iskalo zadušiti. Zdaj pa hoče sveta cerkev ta nauk slovesno izreči, in verne obuditi, naj bi presveto neomadeževano Devico z obilnimi veseljem in z večji gorečnostjo častili, pa tudi njeniga Božjiga Sina bolj visoko poveljevali. Čas je zato po svoje namenjen. Posvetno goljufivo modrijanstvo namreč je svoj napuh do verha dognalo, in v zadaje ne spozna ne Boga v nebesih, ne njegoviga Sina, kateri je v človeško zveličanje na zemljo prišel. Cerkev pa je resnico od Boga, od Kristusa že brez števila velikokrat slovesno oznanila: in zdaj postavi nevercam le tisto visoko Devico nasproti, ktera je bila sama že v začetku neomadeževana ravno zavoljo časti Božjiga Sina, ktera je sama tudi vse krive vere zaterla po vsem svetu. Posvetno spačeno modrijanstvo zdaj tudi noče za noben greh in za nobeno zadolženje na svetu vediti; ampak vse hudo, kar se s prosto človekovo voljo zgodi, le za golo natorno slabost ali celo za neogiblivo potrebnost šteje. Cerkev pa je vedno učila, da svet je v hudim ležec, in da greh se je začel po prostovoljni nepokoršini prvega človeka; zdaj pa postavi novovercam ravno tisto presveto Devico nasprot, ktera je bila sama prosta od vsiga dolga izvirniga in potem tudi djanskiga greha, ktera sama tedaj ves svet od njegoviga greha prepričuje.

Vender ta pobožna misel, da Marija Devica je bila brez madeža spočeta, ni nova, ni še le zdaj najdena; ampak bila je že v stari zavezi naznanovana, v novi zavezi pa jasniši in jasniši spregledovana, in v pobožnih srcih veselo sprejemana.

1. Poglejmo prvi čas sveta, ko se je ravno Božja pravična sodba nad grešnim človeškim rodam začela spolnovati, ko je pa nasproti že tudi Odrešenik zadolžene nesreče obljubljen bil. Gotova je bila sicer obljuba prihodnjiga Mesija Adamu in prvim očakam, vender čas in okolišine njene spolnitve so bile neznane; poslednjim očakam, Abrahamu, Izaku in Jakobu se je obljuba nekaj bolj odkrivala. Je tukaj že pač od Matere Mesijeve, od presvete Device Marije zamoglo biti kaj misli? Pač: že beseda Božje obljube je tako postavljena, da ona, ktera je imela biti pervina med odrešenimi, je posebno imenovana. Rekel je namreč Bog kači: „Sovraštvo bom postavil med tebe, in med ženo, med tvoj zarod in njen zarod; ona bo tebi glavo sterla, in ti boš zalazovala njeno peto.“ (1. Moz. 3, 15.) Tista žena, ktera je kači glavo sterla, pač ni bila Eva, njo je kača zalezla in ranila za smert; ampak to je bila Marija, ker ona je rodila njega, kateri je satana, peklenko kačo, premagal, in njegovo kraljestvo končal. Ni pa zastoj beseda postavljena, da ona bo kači glavo sterla; ravno od tod se da spreviditi, da tista stara kača Marii s trupam prvega greha nikakor ni mogla škodovati, mar več se je s sterto glavo zvijala pod njeno nogo, ker je v naročji nosila Zveličarja sveta. Sicer utegne tukaj priti kateri razlagavec svetih pisem, ter reči: Po izvirni besedi sv. pisma v hebrejskim jeziku ni rečeno ona, ampak on, namreč zarod žene, bo tebi glavo sterl. Temu nasproti pa se odgovor lahko da, da namreč hebrejska beseda hu pomeni v Mozesovih bukvah njega in njo (Gesenius Hebr. Grammatik str. 81), na pr. kakor slovenska beseda ta, s ktero se kaže na možaka ali na žensko; da tudi zveza besed je bolj na ženo merjena, ker je ravno z močjo to nasproti postavljeno in povedano, da bo žena kači

glavo sterla, ko je pred kača ženo zapeljala. Res je v hebrejski besedi ješufkha tudi ta glagol v obliki moškiga spola postavljen; pa pri sedanjizdaji hebrejskiga sv. pisma se ne bo vsakteri za sleherno čerko potegoval, ker je znano, da ima cerkvena latinska izdaja dostikrat stare dobre hebrejske berila v podlogo, ktere so zdaj v nemar pušene; in zraven je ena oblika tudi kterikrat za obojni spol utegnila veljati. Zraven se mora še posebno to pomniti, da rimske cerkve in mnogoterih cerkvenih učnikov pač ni dolžiti napačniga tolmačenja, desiravno se v greškim in sirskim tolmačenji in pri marsikterih razlagavcih drugač najde, marveč se utegne reči, da je bila tako resnica dolgo kakor lilija med ternjem zakrita.

2. V časih prerokov je bil Mesijev prihod bolj in bolj svetlo popisovan; tudi njegova Mati je bila čudovito napovedana z besedo: „Glejte, Devica bo spočela in rodila Sina, in se bo imenovalo njegovo ime Emanuel.“ (Jez. 7, 14.) Je pač tudi njena vedna nedolžnost, ali z drugo besedo, njeno prečisto spočetje prerokovano bilo? Ne sicer na ravnost, pa sprednje besede ga skrivnostno obsegajo. Ko je Sin tiste Device imenovan Emanuel, t. j., Bog z nami; ne mora daleč zastati tista misel: Kako sveta, kako čista in nedolžna bo mogla ona biti, pri kateri bo sam Bog kakor v svojim tempeljnu stanovanje si izvolil. Spomniti se tukaj utegne besed, ktere je David zastran zidanja Jeruzalemskiga tempelja izrekel: „Delo je silno važno; zakaj pripravilo se bo stanovanje ne za ljudi, ampak za Boga.“ (1. Kron. 29, 1.) In drugo: „Svetost je lepota tvoje hiše, njena večna lepota.“ (Psalm. 92, 5.) Razun teh besed pa so še marsiktere mesta sv. pisma, ktere bolj ali manj na ravnost na tisto Devico kažejo, ktera je bila vselej čista od vsiga greha. Besede od neveste nebeškiga ženina pač ne zadevajo v nobeno tako kakor v Marijo; na primer: „Kakor lilija med ternjem, tako je moja prijateljica med hčerami.“ (Visoka pesem 2, 1.) Lilija s svojo posebno beloto je vsim znano znamenje nedolžnosti in čistosti; terja pa kaj pomeni družiga, kakor greh in grešno poželjivost, ki ves človeški rod zapleta? Zopet beseda: „Vsa si lepa moja prijateljica, in madeža ni nad teboj.“ (Vis. pes. 4, 7.) Tukaj pač ni mogoče drugač, kakor zlasti na eno misliti, ktera je pred vsimi lepa, nedolžna, čista. In zopet druga: „Ena je moja golobica, moja vsa popolna, edina svoji materi, izvoljena svoji porodnici. Kdo je tista, ki izhaja, kakor zarja se vzdiguje, lepa kakor luna, izbrana kakor solnce?“ (Vis. pes. 6, 8. 9.) Popisovanje tolike edine popolnosti in lepote pač ni dopustilo misliti na kateri koli madež greha, s katerim bi bila kdaj oskrunjena tista edina izvoljena nevesta. Dalje zopet mnogotere besede modrosti Božje, ktere sveta cerkev obrača na Marijo Devico; na primer: „Gospod me je v lasti imel v začetku svojih pot, preden je kaj storil od začetka.“ (Pripov. 8, 22.) Ktero je Gospod v lasti imel v začetku svojih pot, kdo bi mislil, da je tisto kdaj satan z graham v svojo oblast dobil? In druga: „Jez sim iz ust Nar Višiga izšla, pervorojena pred vsimi stvarmi.“ (Sir. 24, 5.) Ktero drugo si je tukaj mogoče misliti, razun tiste, v kateri so se pervine Božje milosti pokazale, ktera ni potrebovala prerोजना biti, kakor so potrebovali vsi Adamovi otroci? Res de vse te besede so skrivnostne, in de je še le sveta cerkev njih bogati pomen popolnoma odkrila; pa kaj taciga je tudi pri

mnogoterih drugih prerokbah in podobah stare zaveze, de so še le po svoji spolnitvi popolnoma svetle.

3. Spolnil se je čas obljube, prišel je Odršenik, Božji Sin, na svet, je človeško natoro nase vzel, in med človeškimi otroci prebival. Pred njim je prišla, kakor danica pred solncem, njegova presveta Mati, Marija Devica, ali kakosna je izhajala? čista, svetla vsa, kakor danica. Res de terdovratni judovski rod ni spoznal Matere, kakor tudi Sina ne: pustil je Marijo stati pod križem Jezusa Kristusa, ki je bil med hudodelnike štet; pustil jo je pod križem, kakor de bi bila tudi hudih del deležna. Ali pa nihče ni spoznal, de je bila Marija nedolžna, in sicer še nedolžna v prvem začetku svojiga življenja? Angel je že to dal razumeti s svojim pozdravljenjem, rekoč: „Češena, milosti polna!“ (Luk. 1, 28.) Tukaj pravi s. Avguštin: „S temi besedami angel pokaže, de jeza prve sodbe je bila od Marije popolnoma izklenjena, in de ji je bila polna milost Božjiga blagodara dodeljena.“ (Sermo 11. de Nat. Dom.) In nihče ne bo lahko drugač mislil, ko je Marija s posebnostjo polna milosti imenovana; od drugih je po navadi rečeno, de so bili napolnjeni s svetim Duham, ker so le nekatere njegovih darov prejeli. Ako se pretehta še izvirna greška beseda, v kateri je sv. Lukež pisal, namreč *κεχαρισμένη* (keharitomene), t. j. z milostjo že kedaj napolnjena: po tem se to še bolj očitno sprevidi. Res de je bil tudi sv. Janez Kerstnik zgodaj posvečen, še preden je bil rojen, tudi po misli mnogih učencikov prerok Jeremija in nekteri drugi; Marija Božja Mati je mogla vendar pred vsemi temi svoj spredek imeti in v čem drugim? razun de je bila že v spočetju vsa sveta, vsa milosti polna. Pobožne duše so gotovo nekaj tega spoznale; zatoraj je Elizabeta z angelam vred klicala: „Zegnana si med ženami.“ Zatoraj je žena svoj glas povzdignila: „Blagor telesu, ktero je tebe nosilo.“ (Luk. 1, 42. 11, 27.) Sicer bi utegnil kdo reči: Marija je toliko blagrovana, ker je bila v Božjo Mater odločena. Res je to, vendar ravno za tega voljo je bila že pred z vso milostjo napolnjena; angel po opombi učeniga razlagavca (Estii Comm. in Luk. c. 1.) ni rekel: Boš milosti polna, boš zegnana! ampak: Milosti si polna, zegnana si med ženami! (K. sl.)

Pismo g. L. Lavtizarja, misionarja v severni Ameriki (pisano pri sv. Križu roženkransko nedeljo 1854).

Dragi prijatel!

Sprejmi to pismo v znamenje mojiga prijateljskiga pozdravljenja iz daljne Amerike. Zdrav in srečen sim to postajo doseget, kjer bom, kakor upam, precej dolgo ostal. Pet tednov po našim prihodu v našo škofijo sim ostal v „Saut Sainte Marie“, kjer bodo škof sedež imeli. Ta čas sim se anglikanskiga jezika vadil, ker sta v njem indijanska slovnica in besednjak pisana. „Saut“ je francoska beseda in pomeni „slap“; mesto pa ima to ime, ker se tukaj reka čez veliko skalovje vali. Nekdaj so bile tukaj kočice Indijanov, ki so jih Jezuiti iz Kanade obiskovali, kteri so temu kraju lepo ime „Saut Sainte Marie“ dali, ktero so tudi Anglikanci sprejeli: „Saut Saint Mary“ (Sò Sent Méri). Toraj bo naša škofija lepo latinsko ime: „Diocesis Mariopolitana“ imela. Mesto je pa še

majhno kakor kakšna večja vas na Kranjskim, hiše so vse lesene, vendar pa večidel prav čedne, zunaj pobeljene, znotraj pa stene s pisanim popirjem in tla s plahtami pokrite. Se ve de je taka le v boljših hišah. Cerkev je lesena, pa prostorna, v zvoniku je zvon, ki še 1 centu nima. Zemljiše za škofijsko cerkev so škof ravno kupili. Kdaj bo pa cerkev sozidana, sam Bog ve. Prebivavci so naseljeni iz Kanade francoskiga jezika, Irci pa Amerikanci, večidel katoličani. Indijani so se mogli Evropejcam umakniti. V majhni terdnjavi je 50 vojakov. De bi se zamogle ladije slapa ogniti, okoli 1000 mož 1 četert ure dolg vodotok koplje, zmed kterih je polovica Nemcev. Zato sim tudi ob nedeljah popoldne nemške pridige imel; navadne pridige so pa francoske in anglikanske. Od 1836. do 1838. leta so bili tukaj gospod Pire, ker je bilo ta čas še več Indijanov v tem kraju. Zdaj sta pa tukaj dva Jezuita, francoza, eden govori tudi nemško, eden pa poljsko, ker je bil 14 let v Galiciji; imata tudi dva brata, ki cerkev, šolo, vert, kuhinjo in vse potrebno po hiši oskerbujeta. V posebni hiši dve šolski sestri dekliče učite. Protestantje imajo dve cerkvi in eno šolo. —

Zdaj sim od Sauta bolj proti jugu pri svetim Križu (La Croix) pri gospodu Mraku, de se bom indijanskiga jezika učil, ki je silno težek; v veliko polajšanje so nam pa slovnica, besednjak in druge bukve, ki so jih naš preljudi škof Friderik spisali. Jaz sim tedaj v tistih krajih, kjer so moj preljudi škof Friderik Baraga prvič besedo Božjo oznavali. Tukajšna cerkev je nova, lepa, desiravno lesena, posvečena v čast sv. križa, kakor na Trebelnim, kjer sim prvo duhovno službo imel. Gospod Mrak so zméraj tukaj, od kar so v Ameriko prišli: indijansko prav dobro govore.

V naši škofiji je zdaj 11 duhovnov; eden se pa ravno za mašnikovo posvečenje pripravlja, ime mu je Ludovik Thiele iz Hanoveranskiga, bil je pa že 5 let vrednik nemškiga cerkveniga časnika v Cincinnati in govori nemško, francosko pa anglikansko. Dokler sim v Sautu bil, me je anglikanskiga jezika učil. Okoli Zgornjiga jezera naša škofija čezdalje več prebivavcov dobiva, večidel Ircov pa Nemcev, ker je v tem kraju prav bogata kotlovin-ska ruda.

Škof so že vso škofijo prehodili; v „L'Anse“, poslednjo postajo, so se ravno ta dan podali, kakor jaz v „La Croix“, le po ravno nasprotni poti, jez proti jugu, oni proti severju. Več duhovnov in vernih mi je tukaj pripovedovalo, de so naš škof plemenitniga rodu, se clo knez, de so pa vse pisma sežgali.

V Detroitu, velikim mestu Mišiganske deržave, prebiva tudi neki Kranjec iz Viča, ki je pred 20 leti v Ameriko prišel in več časa pri gosp. Baragatu za hlapca služil; zdaj je pa oženjen in se z rokodelstvom živi. Pobožen mož je prav kakor stari Kranjci, priprost in ponižniga serca, ravno taka je tudi njegova žena, ki je bila poprej protestantovka, in se je že omožena v katoliško cerkev vernila.

Ogled po Slovenskem.

Iz Ljubljane. Naš milostivi knez, prečastiti gospod škof so že zopet razodeli, kako delavna ljubezen njih blago serce pregrova; 8000 gld. so ravno kar založili, de bodo vsakoletne obresti (400 gold.) bogoslovcom 4. leta v podporo pri nakupovanji potrebnih,

pa večidel silno dražih bukev, ki bi si jih toraj marsikdo zavoljo revšine ne mogel omisliti.

Iz Ljubljane. Neimenovan dobrotnik iz Radeč nam je 100 gold. poslal v odkupljenje 2 zamurčikov, katerih eden naj se Janez, eden pa Peter Podpadec imenuje. Tudi od mnogospoštovaniga gosp. Dr. Albana Stolza iz Freiburga na Badenskem smo po gosp. Ant. Olibanu 10 gld. za misijon v srednji Afriki prejeli. Ljubi Bog stoterno poverni!

Iz Kranjske okolice. H. — Nar raji od cerkvenih reči v Danico pišejo kaj noviga; tudi jez bi utegnil od Kranja kako novo reč omeniti, na pr. orgle, gotiške altarje, kar je zdaj vse v delu; vendar se mi zdi, da so zame bolj stare reči primerjene, menim, da drugim tudi ne bodo neprijetne, ker so pri vsem vendar le nove.

De je mestna fara v Kranji močno stara, in prav za prav mati mnogih cerkev v okolici, to se da po več okolišninah soditi; vendar se med ljudmi večkrat sliši beseda, kakor da bi Preddvorska cerkev v tej reči prednost imela. Stare pisma to drugač določijo. Pismo gorotanskiga vojvoda Bertolda I. 1156 (hranjeno v bukvarnici zgodovinskega društva) govori od cerkve Preddvoram (Neuhof, Höllein), da jo je popred imel Ulrik iz rodovine nekih gorotanskih knezov in škof v Tarvizu, jo je pa z njim patriarh Peregrin za Mošniško cerkev zamenil, in potem Vitrinjskimu samostanu na Koroškem izročil. V pismu je tudi duhovni oskerbnik tiste cerkve imenovan, pa le s pristavkam „duhovnik“ (clericus), ko drugje stoji imé „fajmošter“ (plebanus). Tisto ime je znamno, da cerkev ni bila še popolnoma farna, ampak le podružna ali podfarna. Prav na tanko to več določi drugo pismo patriarha Bertolda I. 1226 (prepis je hranjen v bukvarnici Ljubljanskega seminarja), ondi je zaznamovana pogodba med Kranjskim fajmoštram, in Vitrinjskim opatom za stran cerkve sv. Petra Preddvoram; in sicer tako: Vso desetino ondi ima Kranjski fajmošter; Preddvorski duhoven obljubi, da v pravice tega fajmoštra ne bo segal, da brez njegove volje ne bo kerstov in drugih Božjih reči opravljal, od pokopov pa bo njemu en del in od daril ob dnevu sv. Petra polovico odplačeval. Vse to se je že davno spremenilo; vendar spričuje še za zdani čas, ktera cerkev de je prednost imela.

V teh dveh pismih se najdejo tudi nekatere imena nekdanjih duhovnih pastirjev za te kraje: Preddvoram namreč duhovnik Ulrik I. 1156, v Kranji fajmošter Peter I. 1226, pri Devici Marii v Cerkljah fajmošter Riher I. 1156. Rad bi pri tej priložnosti povedal, kdaj de je bila gotiška farna cerkev v Kranji zidana; pa tega še nisim mogel izvediti, morebiti je kdo drugi tako srečen. (K. sl.)

Razgled po kersanskem svetu.

V Bernu je imela katoliška družba Slovanov četrta veliki zbor 17. in 18. oktobra. Namestovanih je bilo 45 podružnic, 16 govornikov, ki so prvi dan mnogovrstne pa koristne govore imeli, je poslušalo okoli 2000 zvestih poslušavcev do četrte zvečer.

V Dunajskem cerkvenem časniku se nekdo pritožuje, da so badenski uradniki, škofovi prepovedi ukljub, o svetem letu plesanje privolili. Kdo se bo pa v Ljubljani pritoževal, ker je vodništvo strelske družbe po Ljubljanskem časniku razglasilo, da se bo v svetem letu, še poslednji dan tekočiga leta, v strelšnici igralo in piskalo, godlo in plesalo?

V Pragi so v začetku tega meseca usmiljenice s.

Karola Boromejskiga vse pemake ženske, ki so v ondotni delavnišnici zaperte, in ki jih je več sto, v svojo skerb prevzele.

Duhoven Andrej Brazdil, ki je 1850. leta katoliško cerkev zapustil, je 7. vel. serpana vprico obilne duhovšine po spolnjenem zadostenji in s serčnim obžalovanjem v začetku duhovnih vaj katoliško vero prečistitimu višimu škofu spoznal in je bil vsied tega slovesno v naročje svete katoliške cerkve sprejet ter je zopet privoljenje dobil mašnikove opravila opravljati.

Po časniku „Ami de la Religion“ bo O. Peronne, prvi bogoslovec v Rimu, kardinalski klobuk dobil.

Iz Badenskiga. Časnik „Univers“ je poslednji čas več spisov na svitlo dal, ki cerkveni razpor na Badenskem zadevajo. V enem zmed njih se bere, da je razun močniga upora rimskiga državignja tajnika zoper obnašanje badenske vlade, tudi prav rezno pismo avstrijsansko, ktero je francozovski poslanec podpéral, vladarja Friderika Vilhelma omečilo, da je državignja svetovavca Brunnerja v Rim poslal. Bere se tudi, da se protestantovska ministra „Wechmar“ in „von Ruedt“ še nar bolj mirljiva kažeta, in da nasprotvajo le nekteri slabi katoličani, ki imajo na Badenskem imenitne službe, posebno pa izobčeni viši cerkveni svetovavci.

Novejši novice naznanjajo, da bo viši cerkveno svetovavstvo v oblastnijo spremenjeno, ki bo z ministerstvom znotranjih oprav združena, in da bodo dosedanjim svetovavcem druge opravila zročene.

V Magdeburgu je vlada Rongeanam prepovedala na pokopališu govore imeti.

Anglikanski veliki diakon Rob. J. Wilberforce, stareji brat anglikanskiga škofa v Oksfordu, rojen 1801, se je v Parizu v katoliško cerkev vernil; v Dublinu se je pa žena nekdanjiga protestantovskiga duhovna Brasnella spreobrnila, ki je že pred 2 ali 3 leti krivo vero popustil.

„Siecle“ se strašno napenja zoper popotvanje francozovskih škofov do velikiga kersanskiga mesta, se vo de zastonj, ker so verni v Parizu pastirski list višiga škofa z velikim veseljem sprejeli.

Sloviti oznanovavec zmernosti, O. Matej, se je v pokrepanje slabotnih pers na otok Madeiro podal in bo tam zimoval; ko je v ladijo stopil, so mu nekteri po 100 guinej (1000 gld.) darovali in vodnik te ladije ni hotel od njega voznine prejeti.

Judson, ki je zavoljo silnih hudobij že večkrat vislice zaslužil, je v severni Ameriki družbo osnoval, ktere udje se „Know-Nothing“ (Ničneviedniki) imenujejo in strašno sovraštvo do svih katoličanov in ptujcev razodevajo.

Milli darovi.

Za pogorele Podhoščane: Neimenovan dobrotnik 10 gold. — Dobrotnica 5 gold. — Duhoven 1 gold. — A. St. 1 gold. —

Premembe duhovšine.

V Ljubljanski škofii. Ljubenska fara je podeljena gosp. Mat. Brolihu, podfajmoštru v Česnicah.

V Lavantinski škofii. Gosp. Juri Müller je poklican za duhovniga pastirja k sv. Janezu na Ojsterici. Prestavljena sta gosp. kaplana: Eduard Jetmar v Doberno ves, Jož. Turkuš v Rudo.

V Sekovski škofii. Gosp. Dr. Fr. Schweitzer je namestni vodnik bogoslovskiga semenisa imenovan. — Prestavljeni so: gosp. Al. Hebenstreit v mestno faro, gosp. Ed. Jančič k sv. Janezu, gosp. Ant. Mesnerič v Gamlic, gosp. Fr. Klobasa v Šentjur, gosp. Jož. Mavčič v Kleeč.